

Asia: VN/10574/2025

**Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi
sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö

PL 28

00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/10574/2025

Vaasan Sähkön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta.

Veronkorotus uhkaa pysäyttää datakeskusinvestoinnit Suomeen

Katsomme, että hallituksen esittämä veronkorotus uhkaa pysäyttää datakeskusinvestoinnit Suomeen. Siten on suuri riski, että esitys heikentäisi Suomen talouskasvua, työllisyyttä ja verotuloja. Suomen hallituksen tulisi siten luopua kaavaillusta datakeskusten sähköveronkorotuksesta.

Globaali epävarmuus on tällä hetkellä merkittävä ja siten monessa asiassa riittävä omavaraisuus ja huoltovarmuus on korostunut. Suomen kansantalouden kannalta on tärkeää saada riittävästi datakeskuksia Suomeen, jotta meillä on riittävästi tekoälyn, data-analytiikan ja muun tietojen käsittelyn tarvitsemaa laskentakapasiteettia. Tällä varmistamme asemaamme globaalissa kilpailussa ja kansantalouden toimintojen kehittämisessä.

Lisäksi investoinnit datakeskuksiin tuovat mukanaan merkittäviä taloudellisia hyötyjä, kuten työpaikkoja ja verotuloja, jotka ovat elintärkeitä sekä datakeskuspaikkakunnille että valtakunnan taloudelle.

Suomi kilpailee datakeskuksista globaalisti

Veronkorotus nostaisi datakeskusten kustannuksia huomattavasti, mikä hyvin todennäköisesti johtaisi investointien siirtymiseen muihin maihin. Tämä olisi haitallista Suomen kilpailukyvyllä ja taloudelliselle kasvulle.

Suomessa hyvä potentiaali kasvattaa uusiutuvan energian tuotantoa

Suomen sähkömarkkinoille on viime vuosina rakennettu huomattava määrä uutta uusiutuvaa tuotantokapasiteettia ja samoin Olkiluoto 3 -laitos on valmistunut ja siten Suomessa on tällä hetkellä keskimäärin enemmän tarjontaa sähköstä kuin mitä sille on kysyntää.

Suomessa on paljon potentiaalia lisätä uusiutuvan sähköntuotantokapasiteettia ja siten Suomen energiajärjestelmässä on tilaa uusille datakeskuksille. Hyvä sähköntuotanto potentiaali mahdollistaa useiden eri teollisuudenalojen samanaikaisen kasvun Suomessa ja siksi datakeskusten ja muiden sähkökäyttäjien tarpeetonta vastakkainasettelua tulee välttää.

Suomen kantaverkossa on tilapäistä niukkuutta liityntäkapasiteetista uu-sille kulutuskohteille Etelä-Suomessa. Vastaavaa ongelmaa ei ole esim. Rannikko-Pohjanmaalla, vaan Vaasan seutu on sähkön ylituotantoaluetta ja tänne kulutusinvestoinnit olisivat siten tarpeellisia.

Datakeskukset pystyvät myös joustamaan tarvittaessa ja siten ne ovat merkittävä resurssi sähkömarkkinoiden kulutusvaihteluiden ja siitä seuraavien hintavaihteluiden tasaamisessa. Tyypillisesti datakeskuksissa on omia varavoimakoneita ja muita häiriöttömän sähkön syöttämisen varmistamiseen käytettäviä laitteistoja varmistamassa datakeskusten häiriötöntä sähkönsaantia ja myös näitä resursseja voidaan hyödyntää eri markkinoilla.

Datakeskusten hukkalämmön hyödyntämisellä positiivisia ympäristövaikutuksia

Datakeskusten hukkalämmön hyödyntäminen kaukolämmössä vähentää hiilidioksidipäästöjä ja parantaa energiatehokkuutta. Datakeskusten sijoittuminen Suomeen on tärkeää, koska ne voivat hyödyntää puhdasta ja edullista sähköä sekä tuottaa hukkalämpöä kaukolämpöverkkoon.

Datakeskusten hukkalämpö on merkittävä resurssi, joka vähentää yleisesti polttamiseen perustuvaa lämmöntuotantoa sekä tietyillä paikkakunnilla myös suoraan fossiilisten polttoaineiden käyttöä kaukolämmön-tuotannossa ja näin pienentää ilmastorasitusta. Tyypillisesti datakeskuksista saatava lämpö on myös asiakkaiden näkökulmasta kohtuuhintaista lämpöä ja ei siten kasvata kaukolämmön tuotantokustannuksia.

Datakeskusten sijoittuminen siis edesauttaa myös Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisesta, kun kansallisia päästöjä vähennetään.

Globaalistikin tarkasteltuna Suomen sähköjärjestelmässä hiilidioksidi-neutraalin tuotannon osuus on suhteellisesti erittäin suuri ja siten globaalistikin tarkasteltuna datakeskusten sijoittaminen tällaiseen sähköjärjestelmään on parempi kuin niiden sijoittaminen maihin, joissa fossiilisen tuotannon osuus on vielä huomattava.

Investorit odottavat vakaata ja ennustettavaa investointiympäristöä

Esitetty veronkorotus antaa huonon signaalin Suomen maineelle vakaana investointiympäristönä. Tämä voi heikentää Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten ja kotimaisten investoijien silmissä. Investorit odottavat vakaata ja ennustettavaa investointiympäristöä. Nopeasti muuttava sääntely luo epävarmuutta ja siten vähentää datakeskustoimijoiden kiinnostusta sijoittaa datakeskuksia Suomeen.

Mikäli veronkorotuksesta ei luovuta, hukkalämmöksi hyödynnettävä osuus huomioitava verotuksessa

Mikäli kaikesta huolimatta Suomen hallitus esittää veronkorotusta datakeskuksille, niin esitämme, että niitä datakeskuksia, jotka tuottavat hukkalämpöä kaukolämpöverkkoon tulee kohdella verotuksessa eri tavalla. Hukkalämpöä tuottavien datakeskusten sähköveron tulee olla nykyisen

alemman sähköveroluokan mukainen siinä suhteessa kuin datakeskuksen käyttämää sähköä hyödynnetään hukkalämmöksi.

Datakeskusten sähköveron korottamisesta olisi tullut tehdä huolellinen ja kattava vaikutusten arviointi ennen luonnoksen laatimista tai viimeistään tässä vaiheessa.

Lopuksi haluamme korostaa, että hallituksen tulisi luopua esitetystä veronkorotuksesta, koska se luo investointiympäristöön epävarmuutta ja heikentäisi Suomen kilpailukykyä datakeskuksista. Mikäli esitettyä veronkorotusta viedään eteenpäin, niin esitämme, että ne datakeskukset, joiden hukkalämpö hyödynnetään kaukolämpöverkossa, säilyisivät alemmassa sähköveroluokassa.

Ystävällisin terveisin

VAASAN SÄHKÖ OY

Olli Arola

strategia- ja yhteiskuntavastuujohtaja

Damlin Jan
Vaasan Sähkö Oy

Arola Olli
Vaasan Sähkö Oy - Strategia- ja yhteiskuntavastuu